

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Σενάρια γεωργικής ανάπτυξης

Το σύγχρονο παρελθόν (1970-2000)

Αύξηση της παραγωγικότητας της Γεωργίας.

Εκσυγχρονισμός των γεωργικών δομών με στόχο την διατροφική επάρκεια και την άνοδο του βιοτικού επιπέδου στην ύπαιθρο

Το παρόν (2001 - 2012)

Υψηλό τεχνικό επίπεδο κοινωνικής ευημερίας.

Αποσύνδεση επιδοτήσεων από την παραγωγή.

Όχι στοχευμένη αναδιάρθρωση της γεωργικής παραγωγής.

Δημιουργία αστικών υπερκαταναλωτικών προτύπων στις αγροτικές περιοχές.

Μη διατηρήσιμο επίπεδο ευημερίας των γεωργικών νοικοκυριών.

Η διαφαινόμενη προοπτική ανάπτυξης (2013 - 2025)

Στόχος της νέας Κοινής Γεωργικής Πολιτικής είναι:

Η υποστήριξη της Γεωργίας με την ευρεία έννοια της, προκειμένου να καταστεί δυναμικότερη, ανταγωνιστικότερη και πληρέστερα ανταποκρινόμενη στο όραμα της Ευρώπης για βιώσιμη και ευφυή ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς.

Η Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για τη Γεωργική και Αγροτική ανάπτυξη, προβλέπει:

- i. βιώσιμη παραγωγή ασφαλών και επαρκών τροφίμων έγκυρα πιστοποιημένης ποιότητας,
- ii. βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και της προσαρμογής τους στην κλιματική αλλαγή, με πρόταξη περιβαλλοντικών και όχι οικονομικών παραμέτρων στη διαδικασία παραγωγής, χωρίς, μέχρι τώρα, θεσμοθετημένο τρόπο κάλυψης του κόστους και της απώλειας εισοδήματος που υφίστανται και
- iii. διατήρηση της εδαφικής ισορροπίας και ποικιλίας των αγροτικών περιοχών, στις οποίες η γεωργία παραμένει μείζων οικονομική και κοινωνική δύναμη και παράγοντας διατήρησης «ζωντανής» της υπαίθρου».

Η προοπτική ανάπτυξης της Ελληνικής Γεωργίας και των αγροτικών περιοχών της, θα πρέπει να εστιαστεί στην αύξηση της γεωργικής παραγωγής για την υποκατάσταση εισαγόμενων προϊόντων και στην αύξηση των εξαγωγών πρωτότυπων μεσογειακών προϊόντων πιστοποιημένης ποιότητας και υψηλής διατροφικής αξίας.

Αυτό θα απαιτήσει:

Ευρεία πολιτική συναίνεση και συμμετοχή των Κοινωνικών Εταίρων, για τον προσδιορισμό της «Στρατηγικής Ανάπτυξης της Ελληνικής Γεωργίας» με ορίζοντα την επόμενη εικοσαετία.

Μεσο-μακροπρόθεσμο σχεδιασμό (Εθνικό Σχέδιο Επενδύσεων Ανασυγκρότησης της Ελληνικής Γεωργίας)

Επενδύσεις που το επενδυτικό κόστος τους, κατά την επόμενη 20ετία, θα είναι της τάξης των 20 δισεκατομμυρίων Ευρώ.

Η επιτυχής πραγματοποίηση των προαναφερόμενων επενδύσεων (στρατηγικής σημασίας για την Εθνική Οικονομία, την Ελληνική Κοινωνία και τον Γεωργικό Πληθυσμό) θα πρέπει:

- Να στηρίζεται στη «συμβολαιακή γεωργία»,
- Να υποστηρίζεται από στοχευμένη Γεωργική Έρευνα και δίκτυο Γεωργικών Εφαρμογών αμφίδρομης σύνδεσης με τους γεωργούς και
- Να αρθρώνεται σε Επιχειρησιακά Περιφερειακά Σχέδια και, καθένα από αυτά, σε Κλαδικά Σχέδια, οι ατομικές προσπάθειες των οποίων θα επαναπροσδιορίζονται, σε τοπικό επίπεδο, σ' ένα συνεχές κύκλωμα προγραμματισμού και προσαρμογής.

Το Σενάριο Α, το λιγότερο αισιόδοξο. Αφορά στην υπόθεση ότι, η διαμορφωμένη κατάσταση, στην περιοχή του ΥΔ, ως αποτέλεσμα των όσων καλώς ή κακώς συνέβησαν εκεί κατά το παρελθόν και επηρέασαν, θετικά, αρνητικά ή ουδέτερα τη δομή, τη λειτουργία και τα αποτελέσματα της Γεωργίας, σε όρους απασχόλησης, εισοδήματος υποβάθμιση γεωργικής γης των φυσικών πόρων (κυρίως εδαφικοί και υδατικοί πόροι), θα εξελιχθεί τα επόμενα χρόνια χωρίς στοχευόμενες παρεμβάσεις.

Το Σενάριο Β, το αισιόδοξο. Αφορά στην εικόνα της Γεωργίας που ανταποκρίνεται:

- στην εκκολαπτόμενη ΚΓΠ και Πολιτική Αγροτικής Ανάπτυξης της ΕΕ για την μετά το 2013 περίοδο,
- στην προσπάθεια που αναμένεται να καταβληθεί από την Πολιτεία, προκειμένου να αξιοποιηθεί το ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα της ελληνικής γεωργίας για παραγωγή ποικιλίας μεσογειακών προϊόντων πιστοποιημένης ποιότητας και ανταγωνιστικού κόστους, με στόχο την ανάταξη της Εθνικής Οικονομίας και την τόνωση της απασχόλησης και
- στη λειτουργία του «Συστήματος Γεωργίας» που θα ικανοποιεί προσχεδιασμένα Εθνικούς και Περιφερειακούς στόχους και θα διασφαλίζει την αειφορία των φυσικών πόρων, την ελάχιστη περιβαλλοντική όχληση και την μέγιστη δυνατή παραγωγή δημοσίων περιβαλλοντικών αγαθών προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Το Σενάριο Γ, αφορά στον πιθανότερο συνδυασμό στοιχείων των Σεναρίων Α και Β, λαμβάνοντας υπόψη τον ρυθμό και την πληρότητα με την οποία θα εφαρμοστούν και θα αποδώσουν οι παρεμβάσεις που προβλέπονται στο Σενάριο Β.

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
1. Παρεμβάσεις και πρόνοιες για την ανάπτυξη της Ελληνικής Γεωργίας			
1.1. Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) Υποστήριξη δράσεων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και λειψυδρίας, αύξησης της προσφοράς δημόσιων περιβαλλοντικών αγαθών, προστασίας των φυσικών πόρων, χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αύξησης της γεωργικής παραγωγής για υποκατάσταση εισαγόμενων προϊόντων και την αύξηση των εξαγωγών.		✓	✓
Αξιοποίηση των οικονομικών πόρων κυρίως μέσω χωρικών ή/και κλαδικών ολοκληρωμένων προγραμμάτων με βάση επαρκώς τεκμηριωμένες προτεραιότητες από τα κράτη μέλη που θα προσδιορίσουν την ανάγκη Στρατηγικού Σχεδιασμού ανάπτυξης της γεωργίας σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο με κύριο μοχλό την "Άριστη" διαχείριση των διαθέσιμων εδαφικών και υδατικών πόρων.		✓	✓

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
<p>1.2. Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανασυγκρότησης της Ελληνικής Γεωργίας:</p> <p>Ολοκληρωμένο σχέδιο εκσυγχρονισμού της ποιμενικής αιγο-προβατοτροφίας για την παραγωγή μεταξύ των άλλων και πιστοποιημένης ποιότητας τυριού "Φέτα ΠΟΠ"</p>		✓	✓
Δίκτυο Ομαδικών Χώρων σταβλισμού αιγο-προβατων		✓	
Κάλυψη των αναγκών της χώρας σε χοιρινό κρέας πιστοποιημένης ποιότητας με ελληνικό πρότυπο διατροφής των ζώων με αποκλειστικά προϊόντα φυτικής εγχώριας παραγωγής.		✓	✓
Καθιέρωση του ελαιολάδου ως Εθνικού Προϊόντος ειδικών προδιαγραφών.		✓	✓

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
Βελτίωση της ποιότητας και προώθησης του Ελληνικού κρασιού.		✓	✓
Εξωστρεφής παραγωγή πρώιμων κηπευτικών προϊόντων.		✓	✓
Βελτίωση της ποιότητας και της εξωστρέφειας παραγωγής φρούτων νωπών, κονσερβοποιημένων και ξηρών καρπών.		✓	✓
Αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας σε πιστοποιημένα "ειδικά προϊόντα"		✓	✓
Παραγωγή πιστοποιημένης ποσότητας Οσπρίων και καλής ποιότητας ζωοτροφών		✓	✓
Αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας σε πιστοποιημένα «ειδικά προϊόντα»		✓	✓

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
Αξιοποίηση του ιθαγενούς δυναμικού της πλούσιας σε αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά της Ελληνικής χλωρίδας.		✓	✓
2. Πρόγραμμα γενικευμένης εφαρμογής ολοκληρωμένης διαχείρισης των καλλιεργειών.		✓	✓

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
1. Επενδυτικό Κόστος εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Ανασυγκρότησης της Γεωργίας για τη Θεσσαλία. (εκατομ. Ευρώ)		3.500	2.500
1.1. Δημόσιες επενδύσεις. (Εθνικοί και Κοινοτικοί Πόροι)		2.000	1.500
1.2. Ιδιωτικές επενδύσεις. (Ίδια και δάνεια κεφάλαια)		1.500	1.000

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
2. Στοιχεία Χρήσεων γης, στο Υ.Δ. Θεσσαλίας.			
Συνολική γη (χιλ. στρέμματα)	14.046,4	14.046,4	14.046,4
Χρήσεις γεωργικής γης. (χιλ. στρέμματα)	4.633,1	4.630	4.630
Αροτραίες καλλιέργειες	3.746,7	3.610	3.700
Κηπευτικές καλλιέργειες	85,1	240	150
Δενδρώδεις καλλιέργειες	533,4	550	500
Άμπελοι	59,9	80	80
Αγρανάπαυση	208,0	150	200
Αρδευόμενη γεωργική γη (χιλ. στρέμματα)	2.497,0	2.940	2.700
Αροτραίες καλλιέργειες	2.085,3	2.200	2.240
Κηπευτικές καλλιέργειες	85,1	240	150
Δενδρώδεις καλλιέργειες	274,1	440	260
Άμπελοι	42,4	60	50

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
3. Κατανάλωση αρδευτικού νερού			
Αρδευόμενη έκταση (χιλ. στρέμματα)	2.497	2.940	2.700
Ετήσια κατανάλωση νερού άρδευσης σε χιλ. κ.μ. για το σύνολο των αρδευόμενων εκτάσεων	1.116.654	1.336.230	1.215.000
κ.μ. / στρέμμα αρδευόμενης έκτασης	447,2	454,6	450,0

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
4. Κατανάλωση λιπασμάτων			
<i>(Ποσότητες λιπαντικών μονάδων σε τόννους)</i>			
Άζωτο (N)	55.000	54.200	54.500
Φώσφορος (P)	29.403	30.950	29.680
Κάλι (K)	19.907	22.960	20.820
Κατανάλωση λιπασμάτων κατά στρέμμα <i>(κιλά λιπαντικών μονάδων)</i>	23,5	24,1	23,6
Άζωτο (N)	12,4	12,1	12,2
Φώσφορος (P)	6,6	6,9	6,7
Κάλι (K)	4,5	5,1	4,7

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
5. Κατανάλωση υλικών φυτοπροστασίας και Ζιζανιοκτονίας			
Μυκητοκτόνα (κιλά) <i>Δραστική ουσία Mancozeb 72%/wp</i>	176.123	178.000	172.770
Εντομοκτόνα (λίτρα) <i>Δραστική ουσία Dimenthote 40% EC</i> <i>Δραστική ουσία Endosulfan 33% CS</i>	230.265 29.403 19.907	218.450 30.950 22.960	221.500 29.680 20.820
Ακαρεοκτόνα (λίτρα) <i>Δραστική ουσία Fenbutatione oxide 50% Wp</i>	82.675	62.000	70.880
Ζιζανιοκτόνα (κιλά) <i>Δραστική ουσία Glyphosate 68% SG</i>	671.733	547.000	598.050

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
6. Διάρθρωση της κτηνοτροφίας			
Αριθμός ζώων(κεφαλές)			
Ζώα εργασίας	8.681	5.000	5.000
Βοοειδή (<i>άρρυνα και θήλας</i>)	91.375	112.500	100.000
Χοίροι	96.442	100.000	100.000
Πρόβατα	1.129.892	1.450.000	1.400.000
Αίγες	486.142	300.000	437.000
Κουνέλια	49.147	50.000	500.000
Πουλερικά	881.464	900.000	900.000
Κυψέλες μελισσών (<i>τεμάχια</i>)	110.043	115.000	115.000

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
7. Παραγωγή κτηνοτροφικών προϊόντων			
7.1 .Παραγωγή γάλακτος (χιλιάδες κιλά).			
Γάλα αγελάδων	123.736	273.000	242.970
Πρόβειο γάλα	107.861	163.925	147.500
Αίγιο γάλα	50.663	39.950	45.600
7.2. Παραγωγή κρέατος (χιλιάδες κιλά)			
Αιγο-πρόβειο κρέας	13.955	17.161	15.500
Βόειο κρέας	10.199	17.539	13.900
Χοίρειο κρέας	14.659	15.506	15.506
Κρέας κουνελιών	612	626	626
Κρέας ορνίθων	2.660	2.739	2.739

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων	Σενάριο		
	A	B	Γ
8. Απασχόληση στη Γεωργία			
8.1. Συνολικός αριθμός Α.Η.Ε. (χιλιάδες)	2.483	2.983	2.933
8.2. Συντελεστές απασχόλησης. Φυτική παραγωγή: ΑΕΗ/στρέμμα Ζωική παραγωγή: ΑΕΗ/Ζ.Μ.	0,41 15,6	0,46 18,9	0,46 17,5
8.3. Ισοδύναμο σε άτομα πλήρους απασχόλησης	11.289	13.558	13.331

Περιγραφή των συγκρινόμενων στοιχείων		Σενάριο		
		A	B	Γ
9. Οικονομικά αποτελέσματα Γεωργικού τομέα. (εκατομ. Ευρώ)				
9.1. Ακαθάριστη αξία Παραγωγής	(+)	1.360	3.190	2.550
Αξία ενδιάμεσων εισροών	(-)	574	1.595	1.199
Ανάλωση παγίου κεφαλαίου	(-)	145	285	231
Αξία πληρωνόμενης εργασίας	(-)	128	304	242
Αξία πληρωνόμενων ενοικίων γης	(-)	47	112	89
Αξία πληρωνόμενων τόκων	(-)	38	64	51
Φόροι επί της παραγωγής	(-)	16	40	32
9.2. Γεωργικό εισόδημα χωρίς επιδοτήσεις	(=)	412	790	706
Άμεσες επιδοτήσεις	(+)	468	250	230
9.3. Γεωργικό εισόδημα με επιδοτήσεις	(=)	880	1.040	936

